

Samenvatting

De energiecrisis treft ook huishoudens in Maastricht die geen beroep kunnen doen op regelingen zoals de energietoeslag, de tegemoetkomingsregeling energiekosten voor studenten of het landelijk Tijdelijk Noodfonds Energie dat door energieleveranciers vanaf januari 2023 zal worden uitgevoerd. Het college heeft op 13 december 2022 ingestemd met het instellen van een noodfonds Energiekosten, dit mede naar aanleiding van een door de raad aangenomen motie. Er is nu in dit kader een nadere beleidsregel noodfonds Energiekosten huishoudens Maastricht voor het winterseizoen 2022/2023 opgesteld waarmee een eenmalige financiële tegemoetkoming kan worden geboden aan Maastrichtse huishoudens die buiten andere steunmaatregelen vallen. Het gaat dan om huishoudens met een inkomen dat niet hoger is dan 130% van de toepasselijke bijstandsnorm en met aantoonbaar hogere energielasten. Er geldt een vermogens- en draagkrachttoets. De eenmalige tegemoetkoming varieert van maximaal 325,- euro voor een kamerbewoner tot maximaal 1300,- voor gehuwden die een zelfstandige woning bewonen. Gelet op de beschikbare middelen, wordt een budgetplafond van 1 miljoen euro aangehouden. Het college stemt in met de beleidsregel.

Beslispunten

1. Instemmen met bijgaande beleidsregel noodfonds Energiekosten huishoudens Maastricht 2022/2023
2. Ermee instemmen dat, niet benutte middelen uit de regeling 'Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Maastricht' en de regeling 'Beleidsregel tegemoetkoming energiekosten studenten gemeente Maastricht 2022/2023' kunnen worden ingezet voor het noodfonds Energiekosten huishoudens Maastricht 2022/2023, indien het budgetplafond van 1 miljoen euro onvoldoende blijkt te zijn.
3. Instemmen met verzending van bijgaande raadsinformatiebrief (RIB).

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 10 januari 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Op 13 december 2022 heeft het college, mede naar aanleiding van een door de raad aangenomen motie, ingestemd met het instellen van een Noodfonds Energiekosten. Vervolgens is 5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor dit noodfonds, waarbij is bepaald dat 1 miljoen euro bestemd is voor het ondersteunen van particuliere huishoudens die geen beroep kunnen doen op regelingen zoals de energietoeslag, de tegemoetkomingsregeling energiekosten voor studenten gemeente Maastricht of het Tijdelijk Noodfonds Energie dat vanaf januari 2023 door energieleveranciers zal worden uitgevoerd.

Dit voorstel betreft de nadere uitwerking van de voorwaarden waaraan huishoudens moeten voldoen om voor een tegemoetkoming uit het noodfonds in aanmerking te komen. Gelet op de voor huishoudens bestemde middelen zal een budgetplafond van 1 miljoen euro gaan gelden.

2. Context

De tegemoetkoming uit het noodfonds is een vangnet. Er zijn een drietal reeds bestaande steunmaatregelen waar eerst een beroep op moet worden gedaan voordat een bijdrage uit het noodfonds beoordeeld kan worden:

1. De beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Maastricht, bedoeld voor huishoudens die een inkomen hebben tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm, een zelfstandige woning bewonen en een eigen energiecontract hebben (er volgt nog een wetsvoorstel voor de energietoeslag 2023 en daarop afgestemd gemeentelijk beleid).
2. De regeling tegemoetkoming energiekosten studenten gemeente Maastricht 2022/2023. Dit betreft studenten vanaf 21 jaar die een zelfstandige woning bewonen en een eigen energiecontract hebben. Ook buitenlandse studenten kunnen aanspraak maken op deze regeling.
3. Tijdelijk Noodfonds Energie voor huishoudens met een inkomen tot 200% van het sociaal minimum die 13% van hun bruto-inkomen kwijt zijn aan de energierekening. Dit is een particulier noodfonds dat deels gevuld wordt met een subsidie van de Rijksoverheid (50 miljoen), de uitvoering gebeurt door de energiemaatschappijen. De precieze voorwaarden van dit Tijdelijk Noodfonds zijn nog niet bekend. Zodra dat het geval is, zal hierover op de gemeentelijke website worden gecommuniceerd.

3. Gewenste situatie

Huishoudens die aanspraak kunnen maken op één van bovengenoemde steunmaatregelen of die al daadwerkelijk een financiële bijdrage uit die steunmaatregelen hebben ontvangen, krijgen geen tegemoetkoming uit het gemeentelijk noodfonds. We verwachten echter dat er

huishoudens zijn die de financiële consequenties ervaren van de gestegen energierekening, maar die buiten bovenstaande steunmaatregelen vallen. Voor deze huishoudens geldt de beleidsregel. Het gaat dan om huishoudens met een inkomen dat niet hoger is dan 130% van de toepasselijke bijstandsnorm en met aantoonbaar hogere energielasten. Er wordt vervolgens gekeken naar het vermogen en de financiële draagkracht. Zo mag het vermogen niet hoger zijn dan de vermogensgrenzen die in de Participatiewet worden gehanteerd (7.605,- euro voor een alleenstaande en 15.210 euro voor alleenstaande ouder en gehuwden). Verder wordt het inkomen tussen 120% en 130% voor 50% als draagkracht meegenomen. Die draagkracht wordt in mindering gebracht op de toepasselijke gemaximeerde tegemoetkoming. De eenmalige tegemoetkoming geldt voor het winterseizoen 2022/2023 en varieert van maximaal 325,- euro voor een kamerbewoner tot maximaal 1300,- voor gehuwden die een zelfstandige woning bewonen. Bij het bepalen van de hoogte van de gemaximeerde bedragen is gedifferentieerd naar huishoudtype. Dat gebeurt ook binnen de Participatiewet als het gaat om de hoogte van bijstandsuitkeringen voor levensonderhoud. Bij een inkomen dat hoger is dan 130% van de toepasselijke bijstandsnorm kan in uitzonderlijke situaties een beroep worden gedaan op de reguliere individuele bijzondere bijstand als de omstandigheden daar aanleiding toe geven.

Jongeren tussen de 18 en 21 jaar

Tot de huishoudens die in ieder geval buiten de twee gemeentelijke steunmaatregelen vallen, behoren ook jongeren tussen 18 en 21 jaar. Of een jongere tussen de 18 en 21 jaar met een eigen energiecontract wel gebruik kan maken van het landelijk Tijdelijke Noodfonds Energie, is nog niet duidelijk.

De reden voor het uitsluiten van jongeren tussen de 18 en 21 jaar door het Rijk is dat ouders wettelijk gezien een onderhoudsplicht hebben voor hun kinderen. Deze onderhoudsplicht richt zich onder meer op kosten voor levensonderhoud en studie. De jongeren zullen dus voor de gestegen energierekening bij hun ouders moeten aankloppen.

In sommige gevallen kunnen jongeren dat echter niet. Bijvoorbeeld als ouders onvoldoende middelen hebben (een inkomen op het sociaal minimum, in de schuldsanering zitten, etc.). Ook kunnen de ouders zijn overleden of kan mogelijk sprake zijn van een ernstig verstoorde relatie met de ouders. In die situaties kunnen jongeren wel een beroep doen op het lokale noodfonds. Het moet duidelijk zijn dat ze dan wel moeten verklaren en ook daadwerkelijk moeten aantonen geen beroep te kunnen doen op de onderhoudsplicht van de ouders. Een eenzijdige verklaring van de jongere zelf is dan onvoldoende.

Buitenlandse studenten

Omdat Maastricht zich profileert als internationale studentenstad heeft het college al eerder besloten buitenlandse studenten vanaf 21 jaar met een zelfstandige woning net als Nederlandse studenten in aanmerking te laten komen voor eerdergenoemde steunmaatregel voor studenten. Het voorstel is om het gemeentelijk noodfonds ook open te stellen voor 18- tot 21-jarige buitenlandse studenten. Natuurlijk wordt er bij buitenlandse studenten eveneens van uitgegaan dat ze primair moeten terugvallen op hun ouders. Blijkt dat aantoonbaar niet te kunnen dan komen ook zij in aanmerking voor het noodfonds.

Budgetplafond en doelgroep

Zoals eerder al is aangegeven, is met het oog op de beschikbare middelen voor huishoudens een budgetplafond ingesteld van 1 miljoen euro. Aanvragen worden daarom op volgorde van binnenkomst beoordeeld. Het kan zijn dat we niet iedere aanvrager kunnen bedienen. Het aanvraag- en toekenningsproces zal daarom goed worden gemonitord, zodat gauw zichtbaar wordt of en zo ja wanneer tegen het budgetplafond wordt aangelopen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

N.v.t.

5. Effect op de openbare ruimte

N.v.t.

6. Personeel en organisatie

In het kader van uitvoering van de regeling kan het noodzakelijk zijn om tijdelijk extra personeel in te schakelen. Voor de extra kosten die hiermee gemoeid zijn, wordt te zijner tijd aan uw college een voorstel gedaan, waarbij ter financiële dekking gedacht kan worden aan het overschot van de jaarrekening 2022.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

Wanneer het College besluit tot het vaststellen van het voorliggende collegevoorstel, heeft dit gevolgen voor de financiën van de gemeente Maastricht. Door het beschikbaar stellen van

1 miljoen euro voor het ondersteunen van huishoudens die geen beroep kunnen doen op andere steunmaatregelen en het hanteren van een budgetplafond van eveneens 1 miljoen euro, zullen de maximale uitgaven gelijk zijn aan het budget. Dit komt tot uitdrukking in onderstaand overzicht.

Omschrijving		I/S	2023 x € 1.000
<u>Kosten</u> conform collegevoorstel	Het verstrekken van een tegemoetkoming aan Huishoudens in Maastricht met een inkomen niet hoger dan 130% van de toepasselijke bijstandsnorm, die buiten voorliggende voorzieningen vallen als de gemeentelijke energietoelagen en het landelijk Tijdelijke Noodfonds Energie. Door toepassing van een budgetplafond worden de kosten gemaximeerd op 1 miljoen euro.	I	1.000
Totaal kosten		I	1.000
<u>Dekking</u> conform collegevoorstel van 13 december 2022	Bij collegevoorstel van 13 december 2022 is in het kader van een gemeentelijk noodfond energiekosten voor het ondersteunen van huishoudens 1 miljoen euro beschikbaar gesteld.	I	1.000
Totaal dekking			1.000
Saldo	Dekking minus kosten		0

Collegevoorstel

In paragraaf 3 is al aangegeven dat het aanvraag- en toekenningsproces goed zal worden gemonitord om zodoende snel in beeld te krijgen of en zo ja wanneer tegen het budgetplafond wordt aangelopen.

Mochten de ontwikkelingen aanleiding geven voor een eventuele ophoging van het budget van het noodfonds voor huishoudens dan kan eerst worden gekeken naar de inzet van mogelijk onbenutte middelen uit de regeling 'Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Maastricht' en de regeling 'Beleidsregel tegemoetkoming energiekosten studenten gemeente Maastricht 2022/2023'.

Bij de laatste regeling zal het lastiger worden om te beoordelen of middelen niet onbenut blijven omdat deze regeling nog doorloopt tot 1 juli 2023, dus gelijk aan het noodfonds voor huishoudens.

Een volgende stap kan zijn dat het budget voor het noodfonds wordt opgehoogd via een bestemmingsvoorstel waarin wordt voorgesteld het noodfonds voor huishoudens aan te vullen c.q. te verhogen uit het rekeningresultaat 2022.

9. Aanbestedingen

N.v.t.

10. Participatie tot heden

N.v.t.

11. Voorstel

1. Instemmen met bijgaande beleidsregel noodfonds Energiekosten huishoudens Maastricht 2022/2023.
2. Ermee instemmen dat niet benutte middelen uit de regeling 'Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Maastricht' en de regeling 'Beleidsregel tegemoetkoming energiekosten studenten gemeente Maastricht 2022/2023' kunnen worden ingezet voor het noodfonds Energiekosten huishoudens Maastricht 2022/2023, indien het budgetplafond van 1 miljoen euro onvoldoende blijkt te zijn.
3. Instemmen met verzending van bijgaande raadsinformatiebrief (RIB).

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na besluitvorming wordt erop gestuurd dat het per 16 januari 2023 mogelijk is dat digitaal kan worden aangevraagd.

Omdat het lastig is al vooraf een goede inschatting te maken van het aantal aanvragen en toekenningen zal in de uitvoering alle aandacht moeten uitgaan naar een goede periodieke monitoring en tussentijdse evaluatie.